

Oponentský posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Kateřina Stará
Název práce: *Komentovaný překlad: Tschechien und seine Deutschen – was ist geblieben? Jonas Lüth, 2020*
Vedoucí práce: Mgr. Věra Kloudová, Ph.D.
Oponent: PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	7

---

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Bakalářská práce vykazuje značné úsilí při zpracování jak překladu, tak komentáře. Výchozí text není nenáročný ani banální.

Překlad: Jako **pozitiva** obecně vyzdvihuji následující: Práce obsahuje vesměs vhodná překladová řešení, místy i velmi zdařilá. Ze zvolené překladové strategie vyplývá odpovídající rovnováha mezi doslovností a volností. Autorka dohledala některé české citace z existujícího překladu relevantního textu.

Pokud jde o **méně zdařilé** rysy překladu, konstatuji, že text obsahuje několik významových posunů. Zejména se jedná o následující:

- ř. 95: dem deutschen Völkermord zum Opfer fielen → stali se obětmi genocidy,
- 100: etwa drei Millionen → tři miliony,
- 101: Beneš-Dekrete, durch die die Deutschen ihre Staatsbürgerschaft verloren → Benešovy dekry, podle kterých Němci ztratili československé občanství,
- 133: Fridensnobelpreis → Nobelovu cenu,
- 158: Juli 1945 → z června roku 1945.

Dále pak mám výhrady k následujícím řešením:

- ř. 67: Befreiungskampf → boj o osvobození národa; spíše: osvobozenecký boj,
- 68: Übermacht aus Wien → vídeňská politická přesila; spíše: nadvláda Vídně,
- 70: „Und hier haben wir ...“ → „Tady máme ...“; spíše: „A tady máme ...“,
- 75: Die tschechoslowakische Volksgruppe → Československý národ (tento koncept není přijímán bez výhrad); spíše snad: Čechoslováci jako národnostní skupina,
- 85: Ganz im Sinne Hitlers → Zkrátka v duchu Hitlera; spíše: Zcela v zájmu ..., Bezezbytku dle záměru ..., To plně hrálo do karet ...
- 104: budou promítány videa,
- 155: viele, viele freie Häuser → mnoho prázdných domů,
- 324: Zwischenlager war → kde tábor stál; spíše: se nacházel (patrně se nejednalo o stavbu).
- str. 7: dát hřbitov do pucu (nevhodnost formulace),
- 7: už nebylo nadále tak děsivé (redundance už–nadále).

Komentář: Je zpracovaný pečlivě, voleny jsou vhodné příklady. Pečlivá typografická úprava. Je podrobný, metodologicky náležitě ukotvený, opírá se o konzultace s odborníky, je zde řada vhodných analytických postřehů, jsou uvedeny odpovídající sekundární zdroje. Zde jen pár připomínek:

- Ačkoli komentář obsahuje specifikaci hypotetické překladové zakázky, postrádám explicitní sdělení, zda autorka zvolila dokumentární, nebo instrumentální strategii překladu. Vyjádření k aktualizaci následuje až v závěru komentáře, ale bylo by třeba jej uvést dříve, protože se od něj odvozuje posouzení překladatelských řešení.
- Překlep v abstraktu (z překladatelský analýzy), neústrojné formulace v anglickém resumé (history ... and how it reflects in the present).
- Neobratná formulace v úvodu (vymezení metody a typologie ... posunů, při kterých se opírám ...).
- Str. 35: autorova osobní linka, 36 konstrukce textu, 41 komfort čtenáře (nestandardní termíny).
- Interpunkce: str. 36 (dodává, že ne vždy tyto dvě kategorie postačují a uvádí ...), str. 41 (nadbytečné či dokonce rušivé).

- 37: rádio (spíše: rozhlas).
- Překlepy: na veřejnoprávní rádiové stanice (str. 37), většina obsahu odehrává (tamt.).
- Nutnost uvést zdroj: „Dvojteček se v češtině používá výrazně méně...“ (str. 43).
- „Podle Levého je základním motorem volby ... metody ...“ (toto nejsou slova J. Levého).

Otázky k diskusi:

- V komentáři uvádíte, že jste v překladu nepoužívala aktualizaci, abyste neohrozila estetické kvality textu. Zároveň aplikujete iluzionistickou metodu překladu. Pohovořte o poměru těchto protichůdných strategií.

S přihlédnutím k výše uvedenému navrhuji hodnocení **výborně** až **velmi dobře**. O výsledném hodnocení rozhodne obhajoba.

V Praze dne: 05.09.2023

Oponent práce: Tomáš Svoboda (v.r.)